

System veřejných financí

6. přednáška VE

osnova

- **Pojem VF**
- **Soustava veřejných rozpočtů**
- **Státní rozpočet**
- **Problém fiskální nerovnováhy**

Povinná studijní literatura

- Šelešovský a kol.: *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*, MU Brno, 2003
- Dvořák, P.: Státní rozpočet - iluze a omyly. *Hospodářské noviny*, 21. září 1994, s.11
- Dvořák, P.: Problém fiskální nerovnováhy. *Finance a úvěr*, 44, 1994, č.7. s.343-35

Pojem VF

➤ Veřejné finance lze definovat rozšířením obecné definice financí. VF jsou pak tvořeny peněžními vztahy existujícími v souvislosti s tvorbou, rozdělováním a použitím peněžních fondů, které se týkají činností veřejných institucí a zájmů a kde vystupuje jako jeden ze subjektů veřejná moc (vláda na nejrůznějších úrovních tj. stát, regionální samospráva, obec).

Dominující principy

- princip nenávratnosti
- princip neekvivalence
- princip nedobrovolnosti.

Rozpočtová soustava =

- soustava veřejných rozpočtů +
- rozpočtová pravidla +
- orgány řízení, správy a kontroly veřejných financí

Soustava veřejných rozpočtů

- veřejné rozpočty centrální úrovně:
 - rozumí státní rozpočet, státní fondy, Fond národního majetku, Pozemkový fond, fondy zdravotních pojišťoven, fondy organizačních složek státu a státní finanční aktiva.
- veřejné rozpočty územní úrovně
 - rozpočty a fondy obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí

Organizační složka státu

- Organizačními složkami jsou ministerstva a jiné správní úřady, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení

SFA...

- ... finanční rezervy a účelové prostředky vlády vedené na zvláštních účtech centrální banky. (fin. rezervy na rizika vládních úvěrů, pohledávky vůči zahraničí...)

 fondy

- **státní účelové fondy**
- **fondy a instituce státní podpory podnikání**
 - Česká inkasní, Česká záruční
- **privatizační (majetkové) fondy**
 - Zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu ČR
 - Fond národního majetku
- **svěrenecké (pojistné sociální) fondy**

 Státní účelové fondy

- Státní fond životního prostředí
- Státní fond dopravní infrastruktury
- Státní fond rozvoje bydlení
- Státní fond pro zúrodnění půdy
- Státní fond kultury
- Státní fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie
- St. zemědělský a intervenční fond

 Rozpočtová pravidla

- zákonné normy, které upravují např.:
 - daňové určení, způsob nakládání
 - s prostředky státního rozpočtu, možné přesuny mezi jednotlivými rozpočtovými kapitolami, sankce za porušení rozpočtové kázně

Aktuálně u nás:

- **O rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) zákon číslo: 218/2000 Sb.**
- **Zákon o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích č.219/2000 Sb**
- Vyhláška, kterou se stanoví rozsah a struktura údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a termíny jejich předkládání č. 131/2001 Sb.
- Vyhláška 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu

Státní rozpočet

- **centralizovaný peněžní fond, který je vytvářen, rozdělován a používán především s využitím nenávratného a neekvivalentního způsobu rozdělování**

<http://www.mfcr.cz/static/Zakony/StatniRozp2003.htm>

pojem

- peněžní fond
- na bilance příjmů a výdajů
- zákon
- ekonomická kategorie důležitá pro hodnocení fiskální politiky vlády a mající velký význam pro ovlivňování chování ekonomických subjektů

Rozpočtové zásady

- Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu
- Zásada reálnosti a pravdivosti
- Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu
↗ <http://www.mfer.cz/static/rozpocet/rozpskladba2001.htm>
- Zásada dlouhodobé vyrovnanosti
- Zásada transparentnosti a publicity

Rozpočtový proces

- ↗ návrh
- ↗ projednávání a schvalování
- ↗ hospodaření
- ↗ kontrola (státní závěrečný účet)
